

Samordnad utveckling för god och nära vård

S2017:01

Kommittédirektiv 2017:24

Samordnad utveckling för en modern, jämlik, tillgänglig
och effektiv vård med fokus på primärvården

Ursprungsdirektiv (S 2017:01) och tre tilläggsdirektiv

”En särskild utredare ska utifrån förslagen i betänkandet Effektiv vård stödja landstingen, berörda myndigheter och organisationer i arbetet med att samordnat utveckla en modern, jämlik, tillgänglig och effektiv hälso- och sjukvård med fokus på primärvården.”

Vad är nära vård?

”Nära vård är inte en ny organisationsnivå eller en benämning på dagens primärvård, även om primärvården utgör en kärna i den nära vården. Nära vård är snarare ett nytt sätt att arbeta med hälsa, vård och omsorg. Den närmsta vården är den som patienten/brukaren kan ge sig själv – egenvården – samt det stöd kommuner och regioner kan ge för att möjliggöra detta.

En mer tillgänglig, närmare vård kan tillsammans med nya arbetssätt i vården innebära att resurserna inom vård och omsorg kan användas bättre och därmed räcka till fler.

Kärnan i Nära vård är ett personcentrerat arbetssätt som utgår från individens behov och förutsättningar. Det innebär att se, involvera och anpassa insatserna efter vad som är viktigt för just den personen.”

(SKR hemsida Nära vård)

WHO – Universal Health Coverage

”Alla människor har tillgång till de hälsofrämjande, sjukdomsförebyggande, behandlande och rehabiliterande hälsotjänster de behöver, och att dessa tjänster är av en tillräcklig kvalitet för att vara effektiva.”

”...ett skifte från dagen hälsosystem, uppbyggda kring sjukdomar och institutioner till ett system som är designat för människor.”

”...en integrerad och personcentrerad ansats när hälsosystem utvecklas...”

”...en sådan ansats avgörande för att säkerställa att även marginaliserade och sårbara grupper nås – ingen lämnas utanför.”

Integrated care – Integrerad vård/Nära vård:

”Integrated health services delivery is defined as an approach to strengthen people-centred health systems through the promotion of the comprehensive delivery of quality services across the life-course, designed according to the multidimensional needs of the population and the individual and delivered by a coordinated multidisciplinary team of providers working across settings and levels of care. It should be effectively managed to ensure optimal outcomes and the appropriate use of resources based on the best available evidence, with feedback loops to continuously improve performance and to tackle upstream causes of ill health and to promote well-being through intersectoral and multisectoral actions.”

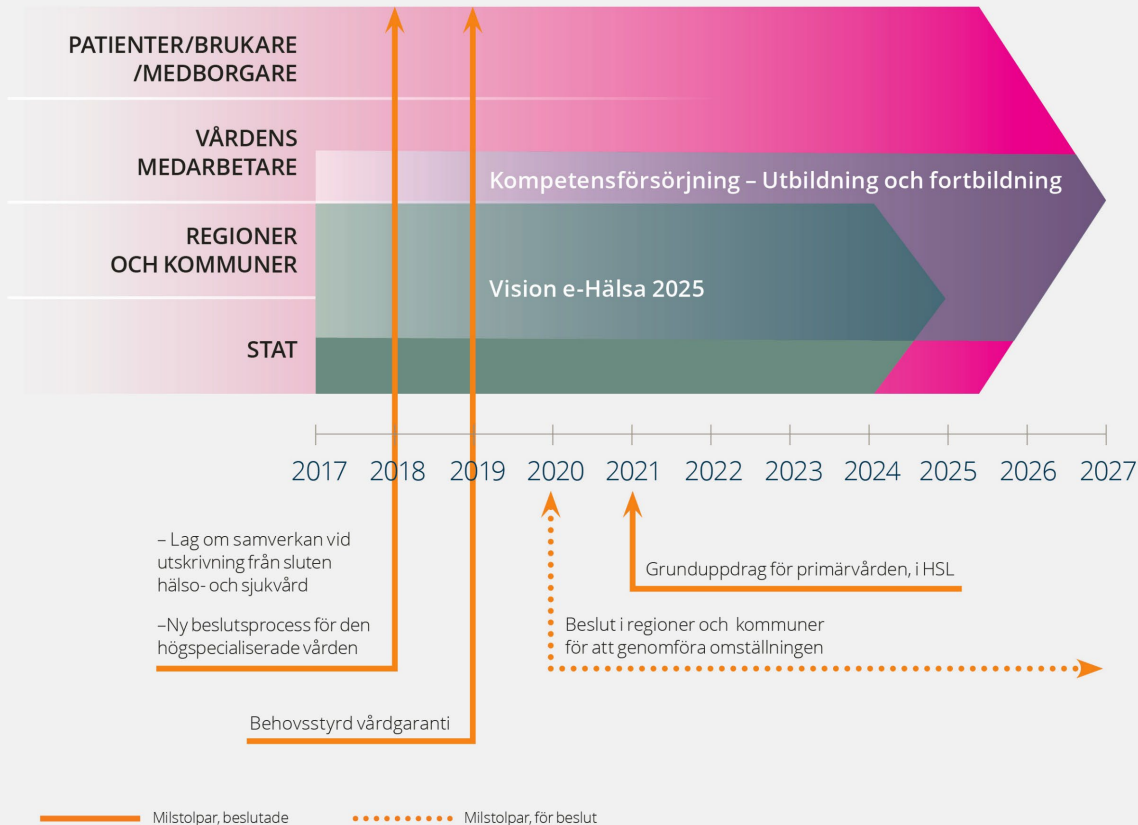
WHO Regional Office for Europe. *Integrated care models: an overview*. 2016.

Utredningens betänkanden

- Första delbetänkande (*SOU 2017:53*) 7 juni 2017
- Andra delbetänkande (*SOU 2018:39*) 1 juni 2018
- Tredje delbetänkande (*SOU 2019:29*) 5 juni 2019
- Huvudbetänkande (*SOU 2020:19*) 1 april 2020
- Avslutande betänkande (*SOU 2021:6*) 28 januari 2021

Från akutsjukhus till nära vård

Målbild

"Hälso- och sjukvården bör ställa om så att **primärvården är navet** i vården och samspelar med annan hälso- och sjukvård och med socialtjänsten. Målet med omställningen av hälso- och sjukvården bör vara att patienten får en **god, nära och samordnad vård** som stärker hälsan. Målet bör också vara att patienten är **delaktig** utifrån sina förutsättningar och preferenser och att en effektivare användning av hälso- och sjukvårdens resurser ska kunna uppnås."*

*Prop. 2019/20:164

Andra delbetänkandet

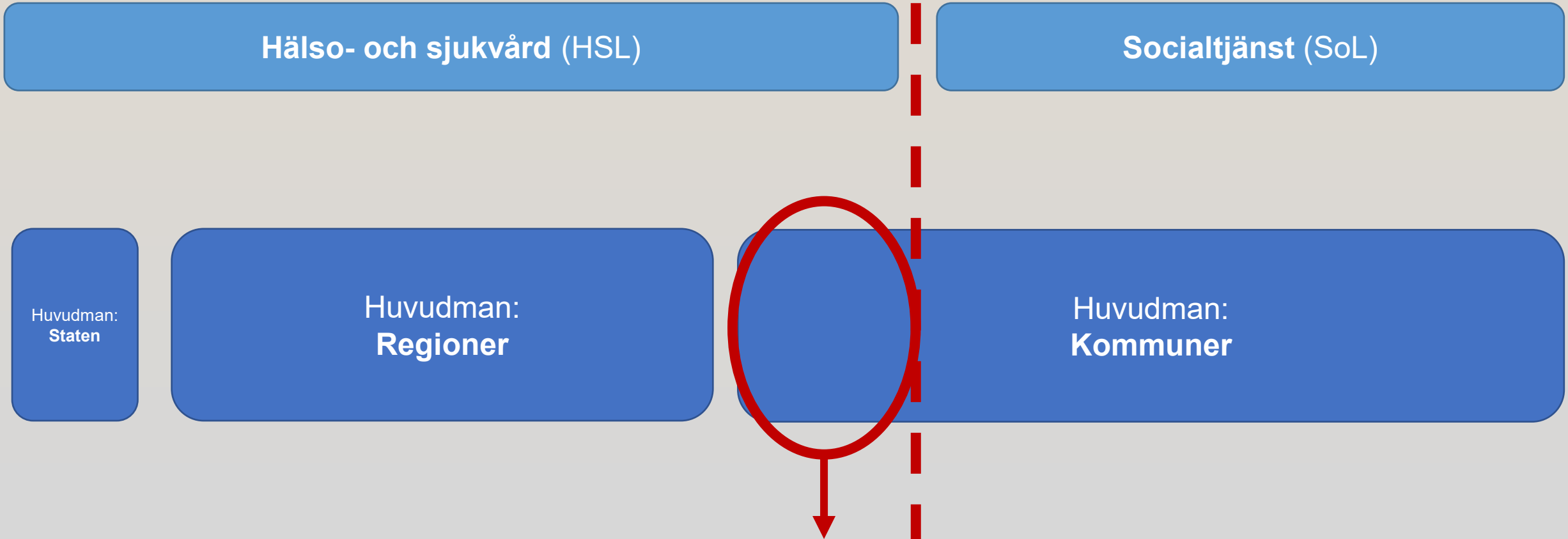
HSL 13 a kap. Primärvårdens grunduppdrag från 1/7 2021

1§

Regioner och kommuner ska inom ramen för verksamhet som utgör primärvård särskilt

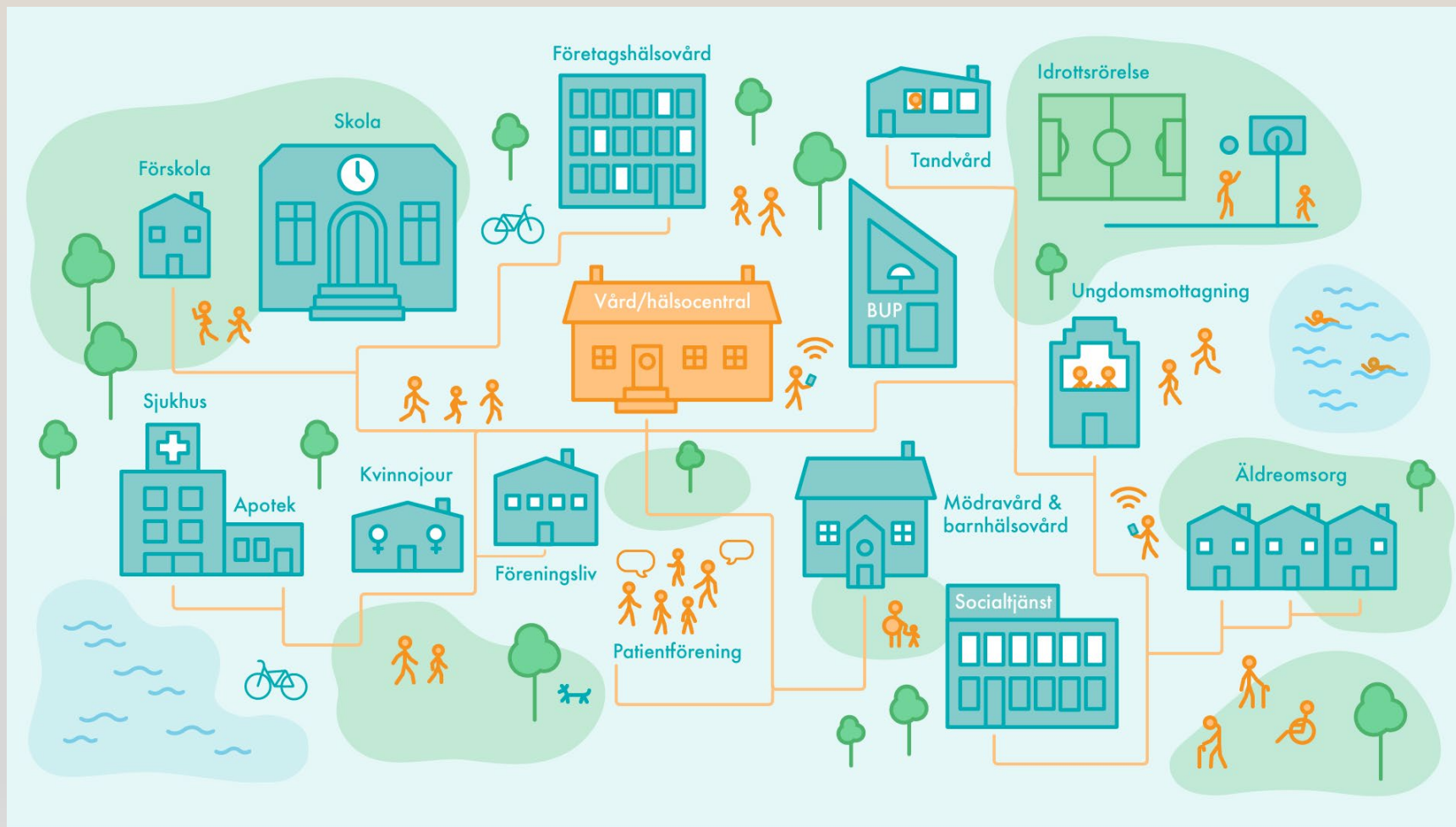
- 1. tillhandahålla de hälso- och sjukvårdstjänster som krävs för att tillgodose vanligt förekommande vårdbehov,*
- 2. se till att vården är lätt tillgänglig,*
- 3. tillhandahålla förebyggande insatser utifrån såväl befolkningens behov som patientens individuella behov och förutsättningar,*
- 4. samordna olika insatser för patienten i de fall det är mest ändamålsenligt att samordningen sker inom primärvården, och*
- 5. möjliggöra medverkan vid genomförande av forskningsarbete*

Nuläge:

- 400 000 patienter (2016)
- Cirka 25% av hälso- och sjukvårdens kostnader

Hälsocentralen mitt i byn – att utgå från närmiljön

Slutsatser i huvudbetänkandet – bereds på departementet

- Ett antal förändringar behöver göras i lagstiftningen (HSL samt SoL)
- Samverkan på macro- meso- och micronivå behöver öka
- Planering måste ske utifrån individens behov, vara målsatt, och göras tillsammans med individen. Förebyggande och rehabiliterande insatser ingår.
- I patientkontraktet visualiseras den överenskomna planen/planerna
- Hälsa- och sjukvårdens beskrivningssystemen behöver ses över i grunden
- Förändring i kultur och värderingar mot ett personcentrerat synsätt.
- En förskjutning mot ökad kvalitet för ökad hållbarhet (socialt, ekonomiskt, miljö)

Avslutande betänkande, Rätt stöd till psykisk hälsa

Figur 6.1 När man upplever psykisk ohälsa kan man behöva redskap för att hantera situationen

Figur 6.2 Stödet till den med psykisk ohälsa kan se olika ut och bestå av många olika insatser

Geografiska modellområden

”Avslutningsvis presenterar vi en möjlighet till utvecklingsarbeten i form av geografisk modellområden (region, kommun, civila samhället) för implementering av Rätt stöd till psykisk hälsa. Vi lyfter där särskilt möjligheten till (och nyttan med) samtidig följeforskning vid ett sådant införande i en avgränsad lokal kontext.”

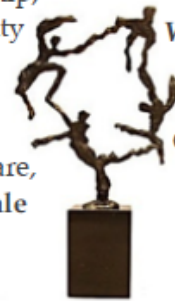
Från linjära till nätverksbaserade system

Conclusion: our society's will ask for integration

- This means more complexity
- Collaboration is key; other governance
- Multiple year processes

New governance: leadership,
supervision, accountability
purchasing

Rearranging care,
rethinking scale

Whole person as starting point

Organising around people

(Longing for integrated care. Minkman, M. 2017.)

Utredningens hemsida (en tid till):

<http://www.sou.gov.se/godochnaravard/>

ANNA HASSELBOM-TROFAST
SOCIALCHEF
BORGHOLM
Sjukhusvistelsen är en kort bit i en människas liv

EMMA SPAK
SAMORDNARE FÖR NÄRA VÅRD
SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING
Det krävs en bred enighet i det här så man inte går i väg i en annan riktning

ESKIL DEGSELL
NÄRSTÄENDE OCH ORDFÖRANDE
FÖR HJÄRTUMÖRFÖRENINGEN
Jag brukar ta lungcancer som exempel.

VIVIANA LUNDBERG
GRUNDARE AV NÄTVERKET SVERIGES
HÄLSO- OCH SjukvårdsSTUDENTER
LEG. Sjuksköterska
och att vi lär tillsammans med varandra.